

Bijlage bij voorstel RES 1.0: Moties gemeente Tubbergen en reflectie Stuurgroep en College

Op 20 april 2021 heeft de raad bij de behandeling van het voorlopig ontwerp RES Twente 1.0 moties aangenomen en verzonden naar de stuurgroep RES Twente.

Hieronder zijn de reflecties van de stuurgroep RES Twente en het College op de moties weergegeven:

Onderwerp motie: alternatieven voor windturbines

De gemeenteraad Tubbergen roept het college van burgemeester en wethouders op:

- Om de komende twee jaar maximaal in te zetten op:
 - a. het stimuleren van zon op dak bij particulieren en bedrijven;
 - b. in Twents verband onderzoek te verrichten naar de mogelijkheden van het plaatsen van zonnepanelen en windturbines langs snelwegen (A1 – A35);
 - c. onderzoek te verrichten naar mogelijkheden van plaatsing van zonnepanelen en windmolens op bedrijventerreinen;
 - d. onderzoek te verrichten naar mogelijkheden van plaatsing van windmolens/turbines langs de landsgrens met Duitsland (waar ook al Duitse windmolens/turbines staan);
- in 2023 te komen tot een RES 2.0 met zo min mogelijk landschap ontsierende windturbines;
- om voor de vaststelling van de RES 2.0 in 2023 nog geen definitieve besluiten te nemen m.b.t. de locaties van eventuele windturbines

Reflectie Stuurgroep RES Twente:

Ad a) Vanuit de RES-Twente wordt ambtelijk deelgenomen in de landelijke werkgroep zon op dak. We hebben dit mede gedaan om zo de huidige barrières van zon op dak landelijk onder de aandacht te brengen en oplossingsrichtingen hiervoor uit te werken. Daarnaast is er ook de zonneladder die hierbij een hulpmiddel is.

Ad b) Er loopt inmiddels een project met de titel RES bouwsteen langs Rijkswegen. Dit gaat ook over de verkenning van de zonpotentie. Het project en de resultaten van het project worden meegenomen in de RES 1.0; 2.0 e.v

Ad c) Lokaal kan altijd aanvullend onderzoek verricht worden naar de mogelijkheden van de plaatsing van zonnepanelen en windmolens op bedrijventerreinen. Regionaal kan bij de gemeentegrens-overschrijdende samenwerking dit onderzoek betrokken worden daar waar een bedrijventerrein aan de grens met een of meerdere gemeenten ligt.

Ad d)

sub 1 Er lopen inmiddels gesprekken tussen de gemeente Losser, Bad Bentheim én het ministerie van EZ om een grensoverschrijdend energie park op te zetten. Op basis van deze ervaringen kan er mogelijk op meer locaties langs de grens in samenspraak met de Duitse buurgemeenten gezocht worden naar locaties voor plaatsing van windmolens/turbines. Via de lobby van de Twentse Energie Agenda zijn we actief mbt de grensoverschrijdende opwek van energie.

Sub 2 De opdracht is om een regionale aanpak om elektriciteit duurzaam op te wekken met wind- en zonne-energie. Alleen door bewezen én gecertificeerde technieken kan windenergie vervangen worden. Nieuwe technieken worden onderzocht in de onderzoekstafel van de Twentse Energie Agenda. Het is echter niet realistisch dat deze technieken al in 2023 grootschalig uitgerold kunnen worden. Vandaar dat we in samenspraak met de omgeving op zoek gaan naar de juiste zoekgebieden voor grootschalige opwek van windenergie.

Sub 3 De gemeenten hebben eigen lokale autonomie met betrekking tot het vaststellen van hun lokale duurzaamheidsvisie. Echter, wanneer een projectontwikkelaar een aanvraag indient voor een windpark van tenminste 5MW maar niet meer dan 100MW dan is de provincie bevoegd gezag conform art. 9e Elektriciteitswet. In de nieuwe Energiewet wordt dit waarschijnlijk opgehoogd naar minimaal 15 MW.

Reflectie College:

Ad a) Zon op dak is de meest gewenste vorm van zonne-energie, daarom is de aanpak van de RES-Twente om barrières voor realisatie daarvan zoveel mogelijk weg te nemen van groot belang. Het toepassen van de zonneladder past bij het standpunt (voorlopig) geen zonnevelden op landbouwgronden toe te passen.

In samenwerking met de Noordoost Twentse gemeenten en de Provincie Overijssel wordt nadrukkelijk ook ingezet op zon op daken. Dit doen wij onder andere via het project 'gemeente zoekt zon op dak', waarbij bedrijven met een groot verbruik aansluiting worden benaderd. Een probleem bij grootschalig zon op dak is de aansluiting daarvan op het elektriciteitsnet. Dit is in veel gevallen niet mogelijk, of er is sprake van een zeer lange wachttijd (anderhalf jaar wachttijd is geen uitzondering). Via een bestuurlijke lobby naar de netbeheerder proberen we deze wachttijd fors te verkleinen. Wij doen onderzoek naar de mogelijkheid voor een lokaal/regionaal/Noordoost Twents Energiebedrijf die dit zou kunnen aanjagen. Verder wordt ook uitdrukkelijk de samenwerking met lokale energie initiatieven opgezocht, die veelal gebruik maken van bedrijven met een klein verbruik aansluiting. Met de invoering van de nieuwe Bouwbesluit eisen voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) met ingang van 2021 wordt hier voor nieuwbouw al in voorzien. Deze nieuwbouweisen schrijven voor dat een deel van het eigen energieverbruik zelf moet worden opgewekt. Het gebouw moet dus van zonnepanelen worden voorzien voor de eigen opwek en dat betekent dat de dakconstructie hier ook op moet zijn berekend.

Ad b) we stimuleren en volgen deze ontwikkeling, zodat op een goede wijze uitwerking gegeven kan worden aan het RES-bod. Rijkswaterstaat werkt hierin samen met de gemeenten aangrenzend aan deze autosnelwegen.

Ad c) Zie ook reflectie bij a). Het College ondersteunt het nader onderzoeken van mogelijkheden van windturbines op bedrijventerreinen. Ook op bedrijventerreinen zijn vaak woningen aanwezig, waardoor ook hier de beperkingen ten opzichte van geluid aanwezig zijn. Wellicht dat daardoor daar enkel lagere windturbines met een lager rendement toe te passen zijn, waarbij het de vraag is of deze gerealiseerd zullen gaan worden. In de ontwerp omgevingsverordening van de provincie, die momenteel ter inzage ligt, wordt ruimte geboden aan windturbines binnen zoekgebieden waarbij het moet gaan om een clustering van minimaal 3 windturbines. Aangezien de bedrijventerreinen in de gemeente Tubbergen niet binnen de zoekgebieden zijn gelegen, biedt de ontwerpverordening geen ruimte voor windturbines op het bedrijventerrein. Plaatsing van windturbines op bedrijventerreinen is dus momenteel niet aan de orde binnen de gemeentegrenzen van Tubbergen. Tegen de ontwerpverordening kan een zienswijze worden ingediend.

Ad d) Aanvullend op de reactie van de stuurgroep RES, zijn er ook verkennende gesprekken met Itterbeck. Ook hier speelt de (ontwerp) provinciale omgevingsverordening een rol. Hierin wordt ruimte geboden aan windturbines binnen zoekgebieden waarbij het moet gaan om een clustering van minimaal 3 windturbines. Dat betekent dat niet overal langs de grens windturbines ontwikkeld kunnen worden.

Motie: Rekenmodel RES Twente 1.0

De gemeente raad Tubbergen roept het college van burgemeester en wethouders op:

- het Rijk te verzoeken het huidige doel (het harde getal van 1,5 TWh in de regio Twente) richting de RES 2.0 weer om te zetten naar het percentage duurzame opwek ten opzichte van het elektriciteitsverbruik;

Reflectie Stuurgroep RES Twente:

Het doel van 1,5 TWh is in de concept RES 0.1 afgesproken met de colleges, gedeputeerde staten en het AB van het Waterschap. Het Rijk heeft in het Klimaatakkoord afgesproken om landelijk 35 TWh op te wekken verdeeld over de RES-regio's. Wanneer de gemeenteraad van Tubbergen nu richting de RES 2.0 een ander rekenmodel voorstaat, kan zij dit zelf voorleggen aan de andere 13 gemeenteraden, provinciale staten en het AB van het Waterschap.

Reflectie College:

De gemeente kan er zelf voor kiezen hoe hoog het bod is aan de RES Twente, daar hoeft niet op landelijk niveau een aanpassing gedaan te worden voor het doel van de 35 TWh. De 35 TWh opwek duurzame elektriciteit (op land) is ook berekend als bijdrage die de tafel duurzame elektriciteit kan leveren om de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 te kunnen halen. Het bod van 225 GWh in NOT verband is 48% van het huidige elektriciteitsverbruik (peiljaar 2017).

Onderwerp: Invulling ambitie RES Twente 1

De gemeenteraad Tubbergen roept het college van burgemeester en wethouders op:

- a) de RES Twente het standpunt kenbaar te maken dat het resterende deel tot invulling van de ambitie van 1,5 Twh duurzame opwek van elektriciteit in Twente in eerste instantie ingevuld dient te worden door de gemeenten die nu relatief de laagste ambitie hebben;
- b) de noodzaak tot extra financiële middelen actief in te brengen bij de stuurgroep RES en zich ervoor in te zetten dat dit wordt meegenomen bij de formulering van het definitieve ontwerp RES 1.0;
- c) netbeheerders tot maximale inzet op te roepen om initiatieven voor duurzame opwek te faciliteren;

Reflectie stuurgroep in RES 1.0:

Ad a) In het bestuurlijke regionale gesprek over het invullen van de ambitie kunnen de bestuurders hier onderling overeenstemming over krijgen. Het bestuurlijke gesprek wordt ambtelijk ondersteund.

Ad b) Een onderdeel van de Twentse Energie Agenda is de lobby. Op hoofdlijnen staat aangegeven wat nodig is vanuit Rijk en Provincie om de RES tot een succes te maken. Voldoende financiële middelen zijn daar een voorwaarde voor.

Ad c) De netbeheerders zijn lid van de stuurgroep RES-Twente. Zij onderkennen het probleem van de netwerkschaarste maar zij kunnen dit alleen oplossen wanneer zij tijdig en duidelijke zoeklocaties van gemeenten krijgen. De investeringen die gemoeid gaan met het oplossen van de netwerkschaarste zijn dusdanig hoog en omvattend dat hierover goede afstemming moet zijn tussen de netbeheerders en de gemeenten.

Reflectie College:

Ad a) Het College ondersteunt het standpunt dat elke gemeente zoveel mogelijk naar vermogen (eigen energieverbruik) bij moet dragen.

Ad b) Op rijksniveau is onderzocht welke kosten gemeenten naar verwachting gaan maken op het vlak van de energietransitie. Naar verwachting zal het volgende kabinet hier vervolg aan geven.

Ad c) de gemeente dient zo snel mogelijk duidelijkheid te geven aan de netbeheerder over de invulling van de zoeklocaties, zodat netbeheerders de werkzaamheden en investeringen op af kunnen stemmen. Ook ligt er een opgave voor de Rijksoverheid om netbeheerders hierop aan te spreken en te faciliteren, om ook de problemen bij de kleinere projecten die geen aansluiting meer kunnen krijgen op het overvolle elektriciteitsnetwerk).

Onderwerp: RES 2.0 – gemeentelijk energiebedrijf

De gemeenteraad Tubbergen draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- zich in te spannen een gemeentelijk energiebedrijf op te zetten waarbij opbrengsten uit duurzame energie ten goede komen aan de inwoners van de gemeente Tubbergen

Reflectie Stuurgroep RES Twente:

Voor het stedelijk gebied realiseren we een regionaal Warmtenet Twente door bestaande warmtenetten te verbinden en onderzoeken we de mogelijkheden voor uitbreiding met nieuwe warmtenetten. Het stedelijk gebied betreft de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Oldenzaal en mogelijk ook Haaksbergen. De gemeente Tubbergen kan de ervaringen van het regionaal warmtenet en de daarbij behorende intentieovereenkomst gebruiken als input voor het opzetten van een eigen gemeentelijk energiebedrijf

Reflectie College:

In NOT verband brengen we de mogelijkheden van een regionaal/gemeentelijk energie-ontwikkelbedrijf in kaart. Na de zomer ontvangt de raad hierover nadere informatie.

Onderwerp: communicatie en participatie RES Twente 1.0

De gemeenteraad Tubbergen draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- de duurzaamheidsopgave vanuit de RES Twente 1.0 nader uit te leggen naar de inwoners en samen met de inwoners de invulling van deze duurzaamheidsopgave vorm te geven, zoals afgesproken in het Maatschappelijk Akkoord Tubbergen.

- vóór 1 juli 2021 een RES communicatie- en participatieplan op te stellen dat beschrijft wanneer en hoe onze inwoners concreet betrokken worden bij het proces (ter uitvoering van de) RES Twente 1.0 en deze te delen met de raad

Reflectie Stuurgroep RES Twente:

De stuurgroep heeft hier geen reflectie op gegeven, dit is primair de taak van de gemeente.

Reflectie College:

Het College wil de duurzaamheidsopgave zoveel mogelijk samen met de inwoners invulling geven, maar denkt ook dat er een duidelijke richting gekozen moet worden zodat inwoners meegenomen kunnen worden en naar inbreng gevraagd kan worden. Daarvoor is duidelijkheid rondom met name het (concept) windbeleid noodzakelijk. Het College komt hiervoor nog met een voorstel voor de raad en wisselt graag van gedachten over de invulling van de communicatie en participatie rondom de RES.

Onderwerp: Uitstel windbeleid**De gemeenteraad van Tubbergen spreekt uit dat:**

- het traject van voorbereiding, behandeling, participatie en besluitvorming van het NOT Windbeleid zodanig in de tijd dient te worden geplaatst dat het besluitmoment plaatsvindt tegelijkertijd met de vaststelling van de RES 2.0.
- het voorbereidingstraject NOT Windbeleid zodanig dient plaats te vinden dat er voldoende en zorgvuldig wordt gecommuniceerd met al onze inwoners en met de indieners van zienswijzen, expliciet gericht op informatie, begrip, draagvlak en participatie binnen Tubbergen

Reflectie Stuurgroep RES Twente:

De stuurgroep heeft hier geen reflectie op gegeven, dit is primair de taak van de gemeente.

Reflectie College

Het (concept) NOT windbeleid maakt geen onderdeel uit van de RES 1.0. Het windbeleid is wel een instrument om uitwerking en vervolg te geven aan datgene wat in de RES is vastgelegd. Het College komt naar de raad nog met een vervolgvoorstel ten aanzien van het windbeleid.